Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utcza 1-sö szám,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek. Zapolya-utcza 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — — 12 „
Negyedévre — — — — 6 „
Egy hóra — — — — — 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkivül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1909. | XXXVIII. évfolyam 61. szám. | Kedd, márc. 16

A fonál még nem szakadt el . . . .

— A háboru. —

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, március 15.

„A fonál még nem szakadt el“ — mondja a félhivatalos jelentés, amely a szerb kormánynak tegnap adott válaszát követte.

De ugy a félhivatalos jelentés, mint mindazok, akik a bécsi diplomácia titkaiba be vannak avatva, nem titkolják el, hogy a fonalat csak utolsó foszlánya tartja össze, s hogy a szakadás elkerülhetetlen.

Ezt a sulyos helyzetet legjobban megvilágitja a félhivatalos Budapesti Tudósitó által kiadott jelentés, amely igy szól:

„Az Aehrenthal báró közös külügyminiszternek Szimics szerb követ által tegnap este átadott szerb jegyzék politikai része nem kielégitő. Szerbia ezuttal sem nyilatkozik határozottan, hogy Boszniára vonatkozó politikájáról lemond. A jegyzékben is tehát az a szándékosság látszik, hogy e kérdést nyitva tartsák. Szerbia, ugy látszik, az angol, a francia és az orosz hirlapok ama közléseinek befolyása alatt ál, melyek szerint Szerbia első körjegyzéke kielégitő. A magyar és az ausztriai sajtónak Szerbiához intézett intései nem igen fogtak rajta. Ámde remélni lehet, hogy Szerbia később meg fog arról győződni, hogy nekünk, mielőtt más tárgyalásokba bocsátkoznánk, a politikai vonatkozás tisztázásához ragaszkodnunk kell. Ausztria-Magyarország és Szerbia álláspontja között az a legfőbb különbség, hogy mi teljesen tiszta helyzetet akarunk teremteni, Szerbia ellenben a kérdés elintézését huzni-halasztani igyekszik, hogy később szüksége szerint ismét fölvesse azt. Könnyen megitélhető, melyik álláspont a helyesebb és a békésebb.

A jegyzék kereskedelempolitikai tartalmára nézve megjegyzendő, hogy azt a kérdést, vajjon a szerb kereskedelmi szerződés a parlamentek elé terjesztessék-e vagy se, a magyar, illetve az osztrák kormánynak kell eldöntenie. Különös föltevésnek kell tekinteni, hogy Szerbia e tekintetben nekünk tanácsot akar adni. Annyi bizonyos, hogy Magyarország és Ausztria agrár elemei bizonyos elégtétellel vehetnek tudomást arról, hogy a szerb jegyzék értelmében messzemenő dijszabási engedmények alapján való esetleges uj tanácskozások kizártnak tekintendők. Végül kiemelendő, hogy a szerb jegyzék tekintetbe vételével a helyzetet egyáltalán nem lehet ugy felfogni, hogy elhangzott az utolsó szó; ellenkezőleg ugy látják, hogy a tárgyalások folytatása lehetséges s azon a véleményen vannak, hogy a fonal még nem szakadt el.“

„A fonál még nem szakadt el“ — mondja tehát a hivatalos jelentés, de egyuttal egész tartalma nem nyujt reményt arra, hogy a fonál nem is fog elszakadni. Ellenkezőleg minden jel a háborura mutat, amelyet ma már a szerencsétlen szerb népet a pusztulásba hajtó gonosz kalandor politikusok fölidéztek s a Pandora szelencéjéből fölszabaditott viharszeleket ma már visszaszoritani nem tudják. Fájdalommal gondolunk a borzalmakra, de a monarkia sorsát intézőknek az a felfogása, hogy a mai helyzet, amely ismeretlen időkig zavarná a békés fejlődést, sokkal veszedelmesebb, mint a háboru.

A népek érdekében azonban mi is reméljük és óhajtjuk, hogy a fonál ne szakadjon el, még ha ez a reményünk olyan nagyon-nagyon vékony szálon függ is.

—

Március 15.

A közig. tanfolyamhallgatók ünnepélye.

— Saját tudósitónktól —

Nagybecskerek, március 16.

Szép és lélekemelő ünnepség keretében folyt le a nagybecskereki községi és közigazgatási tanfolyam hallgatóinak szabadságünnepe, melyet tegnap délután 4 órakor tartottak meg a vármegyeház nagytermében.

A tágas gyülésterem az ünnepség kezdetéig zsufolásig megtelt nagyszámu diszes közönséggel, melynek sorai között ott láttuk Jankó Ágoston alispánt, a tanfolyam igazgatóját, Magyary Pál pápai kamarást, dr. Vinczehidy Ernő m. főjegyzőt, dr. Várady Imre országgyülési képviselőt, a tanfolyam előadóit, stb. Ami azonban az ünnepélynek különös szint és fényt adott, az a hölgyek diszes serege volt, akik különösen nagy számmal voltak képviselve az ünnepélyen.

Az ünnepélyt a Himnuszszal kezdték, melyet a tanfolyam énekkara adott elő Weninger József karnagy vezetésével s a melyet a közönség szokás szerint állva hallgatott végig.

Ezután Jankó Ágoston alispán a következő rövid, de a tőle megszokott müvészi formáju szép beszédet mondotta:

Megnyitó beszédem ez alkalommal nem kiván a nap eseményeinek jelentőségével foglalkozni, hanem egyenesen Önöknek szól, igen tisztelt hölgyeim, mint e hazafias ünnepély leglelkesebb közönségének.

Őszinte örömmel tapasztaljuk, hogy nincs az a hazafias, társadalmi vagy kulturális mozgalom, melyben hölgyeink a legélénkebben részt ne vennének.

E buzgó érdeklődésük, minden szép, jó és nemes iránti lelkesedésük a legszebb perspektivákat nyitja meg lelki szemeim előtt és a legnagyobb reménykedéssel tekintet a jövőbe.

Az az eszme, amiért a nők érdeklődnek, nem kerül le az élet napirendjéről, amit a nők lelkesedése táplál, annak nagygyá, erőssé és hatalmassá kell fejlődnie.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Mért maradtam én agglegény?

— Ha nem nősültem meg, mondta Villennes és ha agglegény maradtam, az oka az, hogy olyan csalódás ért életemben, mely borzasztó szinben tüntette fel előttem az egész női nemet. Csalfák, képmutatók, mindig a felé a férfi felé hajlanak, mint a mérleg, aki legjobban meg van terhelve vétekkel és gyöngeséggel. Ezt az igazságot nagyon is tisztán láttam egy kalandom révén s ez gyülöltté tette előttem a házasságot.

Laraincy barátommal egy tengerparti kis faluba rándultunk a sport kedvéért nyaralni. Vitorlás csónakunkon pompás kirándulásokat tettünk a tengeren.

A véletlen, mely a világot alkotta, ugy hozta magával, hogy egy bájos gazdag özvegy asszony, Nancéné a nyári hónapokat ugyanabban a faluban töltötte, hogy udvarolgasson milliomos vén nagybátyjának. Jelenlétünk valóságos esemény volt rá nézve. Én részemről dühös szenvedélyre lobbantam iránta, mig Laraincz inkább érdekből csapta körülötte a szelet, igy aztán parázs vetélkedés támadt köztünk.

Jó darabig sehogy sem tudtunk zöld ágra vergődni, mignem egy napon rávettük a kis özvegyet, vegyen részt a kirándulásunkban. Utközben a szél megfordult s mi marokra fogtuk az evezőket.

Laraincy levetette a mellényét. Ez volt a mániája, valahányszor akadt fiatal nő, hogy megbámulja vastag bikanyakát és izmos karjait. És a fogása sikerült. Nancé asszonynak nem volt többé szeme, csak az ő számára, bár elvitázhatlan, hogy én kétszer annyit érek, mint a barátom az evezésben. Csakhogy a fickó furfangosan nagy erőt és ügyességet tudott mutatni anélkül, hogy nagyon megerőltette volna magát.

Mig én kinlódtam az evezővel, ő udvarolgatott. Nancé asszony minden szavát kedves mosolylyal fogadta, mig engemet bizonyára annál kellemetlenebbnek tartott, mert nem birtam palástolni rossz kedvemet.

Ha nem lettem volna szerelmes a fiatal nőbe, lett volna mivel foglalkoznom, mert a tenger f nyegetővé kezdett válni, szép fehér juhok legelőjévé lett, melyek sokkal fodrosabbak voltak, semhogy megnyerhették volna a tetszésünket. A szél a szárazról fujt. A vitorláknak semmi hasznát sem vettük többé. Partra kellett sietnünk, különben elveszünk!

Nem hiszem, hogy a barátom vagy Nancé asszony valóban fölfogták a veszélyt. Nancéné párisi asszony volt, ki drámát csak szinházban látott; a barátom meg rosz megfigyelő volt, ki rá sem hederit a veszélyre, mig csak el nem sápasztja a félelem. Meghallgatta ugyan a figyelmeztetésemet, mert jó tengerész hirében állottam, de azért gunyolódva fogadta nyugtalanságomat.

Tovább játszotta a szerepét, adta a nyugodt, zavartalan hőst, mig az én homlokomra gondok ültek ki. Nancéné egészen fölbátorodott e nyugodt gunyok hallatára. A mennydörgés első morajai alig szakitották félbe flirtelésöket. Én azonban egy hatalmas hullámtarajt láttam felénk közeledni s némi tekintélylyel kiáltottam föl:

— Kapja magára, édes asszonyom, a felső kabátomat, épen csak alig lesz ideje rá.

Alig mondtam ki, mikor már zudultak ránk a hullámok. Nancéné magára kapta a felöltőmet, de a szép Laraincy bőrig ázott; csorgott a viz róla. Fel akarta venni a kabátját, de megtiltottam neki:

— Le ne tedd az evezőt! Én magamban nem birom a csónakot tartani; felborulunk!

— Szegény Laraincy ur, mondta a menyecske; majd ráadom én a kabátot.

Csakugyan a vállára tette, de a kabátot elkapta a szél.

— Jó lesz, ha hallgatnak a szavamra! mondtam keményen. Üljön le asszonyom!

— Milyen fenhéjázó! jegyezte meg a szép asszony.

— Veszély van, asszonyom, halálveszedelem!

Elsápadt. A tekintet, melyet rám vetett, rémület és harag vegyüléke volt. Jól láttam, hogy a barátom pártfogására vár, de a szegény ördög felhagyott az izomfitogtatással, lehajtotta fejét, összehuzta magát.

A Nancé asszony öltözete csakhamar papiros tésztává alakult át, a csipkék szomorun

Müncheni „Salvator-sör” kapható ma és minden nap friss csapolás. Ezenkivül a „Szent István-sör”
is állandóan csapon van. 213—x. 15 **MARCOIN JENŐ kaszinó vendéglős.**

Hajdan a szabadság véres harcaiban nagyanyáik buzditották hősies küzdelemre nagyapáinkat, ma pedig a szabad nemzet békés munkásságának legyenek önök lelkesitő szellemei.

Ennek a politikai, szociális és erkölcsi bajokkal küzködő és az erők széttagoltságában megbénult nemzetnek valóban szüksége van lelkesitésre, buzditásra és támogatásra.

Álljanak ki tehát a magyar honleányok is a nemzet boldogulásáért való küzdelem támogatására.

Nem szükséges Önöknek olyan munkát vállalniok, mely nőiességük üde zománcát érinthetné, a politika pártviszályainak olykor szenynyes hullámaitól is óvják meg magukat; legyenek önök csupán azok, akik:

lelkesitenek a munkára, buzditanak fáradozásaink közben, — akik helyeslik az igazat, jutalmazzák a jót, — akik gyönyörködnek a szépben, megbecsülik az erényt, — akik elfordulnak a ruttól, utálják a rosszat és megvetik az erkölcstelent, — akik mérsékelik a tulzásokat, ösztönöznek a kitartásra és gondosan őrködnek a nemzet erkölcsi javai fölött.

Az önök lelke érdeklődésükben és a kulturális, valamint gazdasági életünk élénkitésére irányuló, fokozódó közreműködésünkben és valóban hazánk szebb jövőjének hajnalhasadását látom és e jelenséget, mint nemzeti nagyságunk tavaszának bimbófakadását hazafias örömmel üdvözlöm.

A közönség az alispán beszédét zajosan megtapsolta s a tapsvihar lecsendesültével Omalyev Elemér elszavalta Ábrányi Emil „Március 15." cimü költeményét, melyet a közönség szintén megtapsolt.

Most ismét az énekkar szerepelt, hatással énekelve a „Talpra magyar"-t, majd Szabó Béla megtartotta ünnepi beszédét, melyben történelmi visszapillantást vetett a multba s megemlékezett a 48-iki szabadságharcokról s a szabadság kivivásáról.

A müsor egyik legszebb pontja volt Farkas Imre „Vén cigány" cimü költeménye, melyet Kelényi Sándor szavalt el nagy hatással. A szép szavalatot a közönség nagy elismeréssel fogadta.

Ugyancsak kijutott a tapsból még Molnár Jánosnak is aki felolvasta „Március 15-én" cimü dolgozatát, melyben a nap jelentőségét méltatta.

Végezetül elénekelték a Szózat-ot, majd a közönség levonult a Kiss Ernő szobor elé, ahol Klee Ferenc tanfolyamhallgató rövid beszéd kiséretében megkoszoruzta a szobrot s ezzel az ünnepség véget ért.

Kufeke
Gyermekeknek és felnötteknek.
937—1-5.1
A külföld és a belföld legkiválóbb szaktekintélyei, mint legjobb táplálékot ajánlják a **Kufeke**-t hányszékelésnél, bélhurutnál és hasmenésnél.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) *minden nap* reggeli 6 órától kezdve az *urak részére* nyitva van; *hölgyek részére* minden *hétfő, szerda és pénteken* déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig *urak részére* is. *Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő* reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közmüvelődési Egyesület *ingyenes olvasóhelyisége és közkönyvtára* nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

A kultur-egyesület nagybecskereki *munkásgimnáziuma* március havi előadásainak sorrendje a következő:

Március 17. 8—9-ig Elektrotechnika, 9—10-ig Mütörténet.
Március 19. 8—9-ig Történelem, 9—10-ig Vegytan.
Március 24. 8—9-ig Mütörténet, 9—10-ig Elektrotechnika.
Március 26. 8—9-ig Mütörténet, 9—10ig Vegytan
Március 31. 8—9-ig Mütörténet, 9—10-ig Elektrotechn

Április 19. Közigazgatási bizottság ülése.

— **Tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott. A tanácsülésen hozott fontosabb javaslatokat lapunk holnapi számában közöljük.

— **Balázsi József ünneplése.** A nagybecskereki községi főgimnázium Balázsi József, a főgimnázium közszeretetben álló igazgatójának névünnepe alkalmából március hó 18-án délután fél 5 órakor az intézet tornacsarnokában hangversenyt rendez. A hangverseny müsora: 1. Erődi E.: „Üdvözlő", előadja az ének- és zenekar. 2. Weber K.: Részletek a „Büvös vadász"-ból, előadják Kopriva Ferenc VIII. oszt. tan. mély hegedün, Stagelschmidt Jenő VI. o. t. harmóniumon, Sárfy Aladár VIII. o. tan. zongorán. 3. Moszkovszki M.: „Valse", előadja Kiss Gyula VII. o. t. 4. Üdvözlő beszéd, mondja Lasztovicza Sándor VIII. o. t., az önképzőkör elnöke. 5. Grieg E.: Részlet „Peer-Gyut"-ből, előadja a zenekar. 6. Weber K.: „A dal ünneplése", daljáték, előadja az énekkar.

— **Halálozás.** Özv. Péter Ferencné szül. Lotz Eleonora tegnap délelőtt 75 éves korában meghalt. Péterné tavaly ünnepelte meg aranylakodalmát férjével, néhai Péter Ferenc helybeli bognármesterrel, aki körülbelül egy hónappal ezelőtt halt meg s most 50 évi együttélés után Péterné is követte férjét a sirba. Az elhunyt temetése ma délután volt nagy részvét mellett.

— **Háborus hirek.** Hogy a keleti bonyodalom sajnos megint aggasztóra fordult, szaporán röpködnek a háborus hirek. Ma például tele volt egész Nagybecskerek azzal a hirrel, hogy a mozgósitást elrendelték s szerkesztőségünket minden oldalról ostromolták kérdésekkel. Növelte a vészhireket, hogy Nagybecskerekre egy nagy transzport honvédséget láttak érkezni, amelyet a katonai barakkokban helyeztek el. A közvélemény megnyugtatására kötelességünknek tartjuk közölni, hogy ebben a percben mozgósitásról még szó sincs. Megbizható forrásból nyert értesülésünk szerint csak a tartalékosokat hivták be fegyvergyakorlatra s innen ered az alarmhir. A barakkokban elhelyezett 260 főnyi honvéd legénység is tartalékosokból áll, akiket fegyvergyakorlatra hivtak be. Ez pedig nem mozgósitás, ami különben is nyilt parancscsal történik, amelyet falragaszokon is közzé tesznek. Ilyenformán még egyelőre nem kell tulzottan aggodalmaskodni.

— **A nagykikindai szabad liceumból.** A torontálmegyei magyar közmüvelődési egyesület kebelében müködő nagykikindai szabad liceum március hó 14-én az állami főgimnázium tornacsarnokában előadást tartott. Az előadó Dávid István főgimnáziumi tanár volt, aki „Képek a szinészet világából" cimmel tartott érdekes és nagy tetszést keltett előadást.

— **Lóosztályozás.** Reitter Oszkár városi rendőrkapitány a f. hó 29., 30. és 31-én megtartandó lóosztályozás alkalmából a következő hirdetményt bocsátotta ki: A hadsereg és honvédség lószükségletének mozgósitás esetén való fedezéséről szóló 1873. évi XX. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 16500/1891. számu honvédelmi miniszteri rendelet 5. §-a értelmében értesitem az összes lótulajdonosokat, hogy a lóosztályozás a város területén f. évi március hó 29., 30. és 31-ik napján reggeli 8 órai kezdettel a vásár-téri cédulaház előtt fog megtartatni. Az összeirt lovak a következő sorrendben vezetendők elő: Március hó 29-én: Gradsulica városnegyed (IV. kerület.) Csontika városnegyed (V. kerület.) Március hó 30-án: Oppova városnegyed (VI. és VII. kerület.) Budzsák városnegyed (VIII. kerület.) Amerika városnegyed (IX. kerület.) Március hó 31-én: Német városnegyed (I. és II. kerület.) Belváros városnegyed (III. kerület.) Kültelek. Figyelmeztetem az összes lótulajdonosokat, hogy összeirt lovaikat a meghatározott időben a meghatározott helyre elővezetni el ne mulasszák, mert ennek elmulasztása kihágást képez és az illető lótulajdonos a fentidézett miniszteri rendelet 7. §-a alapján minden egyes lóért, melyet elővezetni elmulasztott, 30 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntettetni.

— **A Vhosz köréből.** A vidéki hirlapirók országos szövetségének felügyelő bizottsága tegnap Szegeden ülést tartott Csányi János, a kereskedelmi és iparbank vezérigazgatójának elnöklete alatt. A bizottság az 1908. évi vagyonmérleg felülvizsgálása során megállapitotta, hogy a szövetség vagyona 114.433 kor. 12 fillér. A vagyonból 92.970 korona kamatozó értékpapirokban van elhelyezve, 9395 kor. 31 fill. a szegedi kereskedelmi és iparbank folyószámláján kamatozik, 618 kor. 38 fill. a berendezések értéke, az ezen összegeken tul fennmaradó vagyonrész nagyobbára biztos követelésekből áll. A szövetség számadásait, könyvvezetését és kézipénztárát a bizottság a legnagyobb rendben találta és megállapitotta, hogy az 1908. év folyamán 1651 kor. utalványozott a szövetség, beteg és állásnélküli hirlapirók segélyezésére. Végül elhatározta a bizottság, hogy a rendelkezésre álló készpénzből 5000 koronáért Magyar földhitelintézeti zálogleveleket fog beszerezni.

— **Elfogott gyanus ember.** A nagybecskereki csendőrség tegnap este egy felette gyanus embert fogott el a Vásár-tér egyik korcsmájában. Az elfogott azt állitja, hogy Vuletics Tomának hivják s hogy szokolováczi illetőségü, egyébként azonban minden további felvilágositást megtagad. Elfogatása alkalmával egy 3662. számmal ellátott Goerz-féle honvédtiszti tábori látcsö ettáltak nála használati utasitással s az ellenség jelzésére szolgáló fehér szalagot. Gyanus viselkedéséből a csendőrség azt következteti, hogy Vuletics valami szerb kém vagy agitátor, aki a délvidéki szerbek között lázitani akart. Vuleticset a csendőrség egyelőre fogva tartja, mig személyazonossága kiderül.

— **Az akasztósdi.** Pancsován szomoru vége lett Kindl Fülöp ottani tiz éves fiucskának. A fiu másodmagával akasztósdit játszott. Egy cukorspárgával folyt a játék s a két gyerek a szoba ajtó fölött levő szegre akasztotta magát. Egyik pillanatban a zsámoly kicsuszott a kis Kindl Fülöp lába alól, mikor éppen ő volt kivégzendő s a fiucska függve maradt a spárgán. A másik fiu rémületében elszaladt s mire Kindl szülői észrevették a dolgot, a szerencsétlen gyerek már halott volt.

Minden anya érdeklődik a „Scott-féle Emulsió" iránt, mely lapunk hasábjain most sokszor ajánltatik. Ez egy hires csukamájolaj készitmény, melyet gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak, gyors és biztos segélyt nyujt. Kapható minden gyógyszertárban. (d)

---

csüngtek le róla, pompás kalapja elvesztette minden formáját s kifodrozott haja a fejéhez tapadt.

A tenger egyre háborgóbb lett és a szerencsétlenség betetőzéseül, gyorsan távolodtunk a parttól. Méregettem szemeimmel a veszély nagyságát; a félelem dacára nagy örömöt éreztem, hogy itt tartom mint egy kis madarat, az én párisi barátnőmet és mint a leforrázott macskát az én nyegle barátomat.

— Kihajt a szél bennünket a nyilt tengerre! kiáltottam a viharban. Amott vannak a Margueux-sziklák. Egy jó uszó bizonyosan eljuthat hozzájok. A csónakunkkal azonban nem férhetünk oda, szilánkká törnének. Rajta hát, isten nevében; a szél és az áramlat visz bennünket ki a sik tengerre!

Amit vártam, megtörtént. Láttam, hogy a barátom felemeli a fejét s anélkül, hogy a szép asszonyra nézne, méregetni látszott a sziklák távolságát. Hirtelen eleresztette az evezőjét és igy szólt:

— Megyek segitségért!

A tengerbe vetette magát. Nancé asszony összerezzent, nem tudta, megrójja-e a barátomat érte, avagy bámulja. Nekem nem maradt időm a gondolkozásra. Megrohantak bennünket a hullámok s csónakunk a tetejökön táncolt. Csak egy gondolatom volt, hogy a legelső sziklához vergődjem, honnan több esély kecsegtetett, hogy partra juthatok, ha a csónakot ott hagyom.

Mig egész erőmből eveztem, az én szép társam annál inkább egy kis Tanagrává változott. Az öltözete szorosan a testéhez tapadt s biz isten az idomok, melyek a szemeim elé rajzolódtak, éppen nem voltak visszatetszők előttem. Rá adhattam volna a kabátomat, de pillanatra sem bocsáthattam ki kezeimből az evezőt. Hagytam tehát, hogy szép madaram bőrig ázzék, mig csak a sziklához nem értünk.

A szép asszony végre méltányolta bátorságomat. Csendesen maradt, kissé reszketve, de olyan szeliden, mint egy galamb.

— Kedves asszonyom, — szóltam — bocsánatot kérek, ha sürgetem, hogy férfiruhát öltsön magára; nincs más módom, hogy megmentsem önt a tüdőgyuladástól ... A tenger dagad; nincs veszteni való időnk, ha partot akarunk érni!

Lerángattam szép társnőmről a ruháját, mely ugy sem leplezte többé az idomait, kényszeritettem, hogy magára öltse a ruhadarabokat, melyeket én levetettem, azután a nyakamba ültetve őt, futni kezdtem a sziklák közt, hogy partra jussak a dagály előtt.

Többször elcsaptak a fejem fölött a hullámok, de két kis kezet éreztem a homlokomon és ez bátorságot öntött belém.

Végre partot értünk. Letehettem bájos terhemet. Amint a tengerparton állott megmentve, rám nézett és elpirult, most először. Inkább zavartnak, mint félénknek látszott ugy, hogy végre nevetni kezdett. Utánoztam őt és a karomat nyujtottam neki.

— Soha sem fogom elfelejteni, amit értem tett, — mondta aztán édesen mosolyogva.

— Én sem a boldogságot, melyet érzek, hogy szolgálatot tehettem önnek, asszonyom.

Közös ösztönből a barátomról emlitést sem tettünk. Tiz perc mulva találkoztunk vele. Üres mentegetőzéseket hebegett, hogy nem ismerte a járást és nem birt segitséget hozni. Aztán könyörgő tekintetet vetett a szép asszonyra.

Erre egyszerüen ez történt. Nancé asszony nagylelkübbnek találta megbocsátani a barátomnak, s panaszkodni gyalázatos eljárása miatt, mint engemet szeretni, amiért utóvégre is az életemet kockáztattam a megmentéséért.

E naptól fogva együtt turbékoltak s végre az oltár előtt pecsételték meg szerelmöket.

Igy maradtam én agglegény!

Octave Mirbeau.

Egy népszer. A „Moll-féle sósborszesz“ által a betegeknek egy époly gyógyhatásu, mint olcsó szer nyujtatik köszvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasitással együtt 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával. (d)

Szinház, irodalom.

* **A tavaszi sziniévad**. Közöltük már, hogy Polgár Károly szintársulata március hó 30-ikán megkezdi egy hónapig tartó szinházi évadját Nagybecskereken. Az idei tavaszi évad iránt igen nagy az érdeklődés, ugy hogy néhány nap alatt Leövey titkár már az összes földszinti páholyokat bérbeadta: A páholybérlők a következők:

Földszinti páholy bal: 1. Botka Béla főispán, 2. Steinitzer Géza, 3. Wattay-Pelbárt Endre, 4. dr. Brájjer Lajos, 5. ifj. Bauer Pálné, 6. dr. Wattay-Pelbárt Dezső, 7. dr. Mangold Sámuel, 8. Haidegger Ödön, 9. dr. Haidegger Lajos.

Földszinti páholy jobb: 1. Jankó Ágoston alispán, 2. dr. Vinczehidy Ernő, 3. Grünbaum Frigyes, 4. Szilágyi Lajos, 5. Freund Lajos, 6. Grosz Géza, 7. dr. Juliusz Ármin, 8. Mesznik Imre, 9. Annau Jánosné.

Leövey titkár most az elsőemeleti páholyokra és a földszinti ülőhelyekre kezdi meg a bérletgyüjtést s tekintve a nagy érdeklődést, valószinü, hogy a szintársulatnak az idei tavaszi sziniévadra kiváló szép bérlete lesz.

* **Az Arany János-Társaságból**. A temesvári Arany János-Társaság szombaton az állami főreáliskola dísztermében, Szabolcska Mihály elnöklete alatt rendkivüli közgyülést tartott, melynek egyedüli tárgyát az alapszabályok módositása képezte. Az alapszabályokat oly értelemben módositották, hogy a társaság negyven rendes tagja közé nem számithatók azok, akik Délmagyarország területéről elköltöztek; az elköltözésük folytán hiányossá vált létszám uj tagokkal kiegészitendő. A tisztviselői kart képezik: az elnök, két alelnök, a főtitkár, titkár, pénztáros, könyvtáros, jogtanácsos. A többi módositások lényegtelenek.

A makacs meghülést

és köhögést gyorsan enyhiti a SCOTT-féle Emulsio.

A Scott-féle Emulsio

Az Emulsió vásárlásnál a SCOTT-féle módszer védjegyét a halászt kérjük figyelembe venni.

annyira kellemes izü, hogy azok, akik nem birják el a közönséges csukamájolajizét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsio-val.

Azonkivül a SCOTT-féle Emulsiosokkal jobb hatásu az egészségre.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

12f—3.3

TÁVIRATOK

A háboru előtt.

— A keleti események. —

Budapest, március 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A szerb kormány tegnapi ki nem elégitő válasza ismét aggasztóra forditotta a keleti bonyodalmakat, nevezetesen Szerbiával való helyzetünket. Szerbia provokáló föllépése, valamint folytonos fokozott hadikészülődései a monarkiát szintén arra kényszeritik, hogy fokozott mértékben megtegye az óvóintézkedéseket.

Budapest, március 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az óbudai kikötőből ma éjjel az összes monitorok déli irányban elindultak. A Duna vize jégmentes. Zombor tájékán ugyan tegnap még egy jégtorlasz állt, a torlasz azonban ma reggel megindult.

A monitorok hirtelen elindulásának a hire nagy pánikot keltett ma délelőtt a budapesti tőzsdén. Az összes értékek nagy mértékben estek, köztük az államvasuti részvények is 10 koronával.

Budapesten a kenyér és a liszt ára felszállt, mert a hadsereg részére nagymennyiségü szállitások történtek.

Budapest, március 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a külügyi kormány nem tartja kielégitőnek a legutóbbi szerb választ s ezért ujabb jegyzéket intéz Szerbiához, amelyre 24 óra alatt választ kér.

Budapest, március 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Illetékes és megbizható forrásból eredő értesülés szerint a szerb katonai kormány e hó 23-dikára behivta a második korosztályba tartozó tartalékos katonaságot, állitólag 15 napi fegyvergyakorlatra. Ez a korosztály magában foglalja a 31-től 36 éves védköteles férfiakat, akiknek száma a szerbek számitása szerint kerek 87.000 ember. Ugyanezen hiradás szerint ez a második korosztályba tartozó 87.000 ember háboru esetén a következőképpen osztatnék fel: 15 gyalogezred, ezredenkint 4 zászlóaljjal, 5 divizió lovasság, divizióként 3 eskadronnal, 44 üteg tüzérség és 7 üteg hegyi tüzérség, ütegenkint 6 ágyuval, összesen tehát 60 zászlóalj gyalogság, 15 eskadron lovasság, 306 ágyuval. Ez az anyag 5 gyalogdivizióra oszlik, divizióként 12.000 fegyverrel, 500 lovassal, 54 üteggel és egy hegyi tüzérezreddel, mely ezred 42 ütegből áll. A második korosztályhoz tartozó katonaság a szerb mozgósitási tervezetben 64.000 fegyverrel, 2600 lovassal és 312 üteggel van felvéve.

Budapest, márc. 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint a Vossische Zeitung irja, Magyarországnak és Ausztriának a szerb háboruból kevés dicsősége és még kevesebb haszna lesz. A cikknek minden sora arra vall, hogy a német vezető politikai körökben a háborut szintén kikerülhetetlennek tartják.

A politikai helyzet.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, március 16. (A „Torontál“ eredeti táv.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király ma délelőtt 10 órakor Wekerle Sándor miniszterelnököt külön kihallgatáson fogadta, mely egy óra hosszat tartott A kihallgatáson a miniszterelnök az általános politikai helyzetről tett jelentést a királynak.

Közös miniszteri tanácskozás.

Budapest, március 16. (A „Torontál“ ered. távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, ma délután 4 órakor a külügyminiszteriumban közös miniszteri tanácskozás lesz, a melyen a Romániával kötendő kereskedelmi szerződés dolgát tárgyalják. A tanácskozáson a magyar kormány képviseletében Wekerle Sándor miniszterelnök, Darányi Ignác földmivelési miniszter és Szterényi József államtitkár vesz részt.

A bankkérdés.

Budapest, március 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Wekerle Sándor miniszterelnök ma délben Bienerth báró osztrák miniszterelnökkel és Pranger udvari tanácsossal az osztrák-magyar bank vezértitkárával tanácskozott. A tanácskozások a bankkérdés körül forogtak.

Szterényi a hadügyminiszternél.

Budapest, márc. 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Szterényi József államtitkár ma délelőtt hosszasabban tanácskozott Schönaich báró közös hadügyminiszterrel. Azt mondják, hogy a tanácskozás a mozgósitási dolgokkal volt összefüggésben.

A főrendiház ülése.

Budapest, március 16. (A „Torontál“ eredeti táv.) A főrendiház holnap délelőtt 10 órakor ülést tart Az ülés tárgya a még eddig le nem tárgyalt törvényjavaslatok.

Interpelláció a külügyi helyzetről.

Budapest, március 16. (A „Torontál“ ered. táv.) Politikai körökből eredő hir szerint Szemere Miklós a képviselőház legközelebbi ülésén sürgős interpellációt intéz a kormányhoz a külügyi helyzet, nevezetesen a keleti események dolgában

Merénylet egy katonai lőporraktár ellen.

Budapest, március 16. (A „Torontál“ eredeti táv.) Mint Sopronból jelentik, ott a 14-ről 15-ikére menő éjjel vakmerő támadást intéztek az ottani honvédségi lőporraktár ellen. Ismeretlen tettesek be akartak hatolni a lőporraktárba s mikor a katonai őr megállitotta őket, rálőttek. Az őr visszalőtt. A lövés zajára elősietö őrség üzőbe vette a támadókat, akiknek azonban, miután még több lövést tettek az őrségre, sikerült elmenekülniök. A soproni jelentés azt mondja, hogy a merénylet ugylátszik összefüggésben van a monarchia területén különböző helyeken egy idő óta rendszeresen elkövetett hasonló merényletekkel. A merénylet ügyében a nyomozás nagy apparátussal folyik.

Csávolszky Lajos temetése.

Budapest, márc. 16. (A „Torontál“ ered. távirata.) Csávolszky Lajost, az elhunyt volt képviselőt és publicistát tegnap délután 5 órakor temették el a kerepesi-uti temetőbe. Sirjánál Gelléri Mór, az Otthon-kör alelnöke mondott bucsuztatót.

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	28·02— —
Buza (októberre)	23·18 — —
Rozs (áprilisra)	21·20 — —
Zab (áprilisra)	17·94— —
Tengeri (áprilisra)	15·56— —

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1909. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.
Szegedről: (mótorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Bdapuest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
Csősztelekről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 ó. 29 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 15 p.
Szegedre: (motorkocsi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra reggel 3 óra 33 perc.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Csősztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zsombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zsombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

1215/1909. sz. 267—2.1

Pályázati hirdetmény.

Szentpéter községben lemondás folytán üresedésbe jött **II. segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Felhivom pályázni óhajtókat, hogy képesitésük és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket **f. évi április 5-ig** alantirt hivatalhoz annyival inkább adják be, mert a később érkező, vagy kellően fel nem szerelt pályázati kérvényeket nem veszem figyelembe.

Az állás javadalmazása: Évi 800 kor. a községtől. A fizetésnek 1000 koronára való kiegészitése folyamatban van.

Ha a megválasztandó II. segédjegyző szorgalmas s ügyes, szorgalmához képest a jelenlegi községi jegyző a fizetésen felül a jegyzői mellékjövedelem 20%-áig terjedő jövedelemben részesiti.

Perjámos, 1909. évi március hó 13.

Dr. Sal,
h.-főszolgabiró.

2785/1909. polg. sz. 262—3.3

Hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék közhirré teszi, hogy a Temesbégavölgyi vizszabályozási társulatnak Neuzina község határában **Ujlécz puszta érdekeltjei** elleni kisajátitási ügyében a kártalanitási eljárás 2785—P./1909. szám alatt folyamatba tétetvén, tárgyalásra határnapul **1909. évi március 27-ik napjának d. e. 9 órája** Horvátneuzina községházához kitüzetett, amikorra a kisajátitó társulat és a kisajátitási összeirásban megnevezett tulajdonosok, nemkülönben a többi tlkvi érdekeltek egyénenként külön, s a távollevők és ismeretlen tartózkodásuak részére ezennel kinevezett ügygondnok, dr. Sándor Mihály nagybecskereki lakos ügyvéd megidéztetnek azzal, hogy az érdekeltek elmaradása a kártalanitás tekintetében hozandó határozatot nem gátolja, s hogy az egyéni külön értesitésnek elmaradása, vagy a tárgyaláson meg nem jelenés miatt igazolásnak helye nincsen.

Megjegyeztetik, hogy a kártalanitási eljárás tárgyát a neuzinai 46, 1208. 1038. sz. tlkvekben felvett ingatlanokból kisajátitás alá eső területek képezik.

Nagybecskereken, a kir. törvszék, mint polgári bíróságnak 1909. évi március hó 8-ik napján tartott üléséből.

Dr. Kovács Károly,
kir. törvsz. elnök-helyettes.

S. Tóth István,
kir. törvényszéki jegyző.

Ma kedden, f. hó 16-án, este

a „Rózsa“ kávéházban

NAGY

TOMBOLA-ESTÉLY.

Kezdete 10 órakor.

Ezután hetenként egyszer, minden kedden tombola-estély.

(239—x.6)

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐ

elvállal olcsó dijazás mellett délutáni és esti órákra könyvelést és irodai munkákat.

Bővebb felvilágositással e lap kiadóhivatala szolgál.

381/1909. tlkvi szám. 270—1.1

Árverési hirdetmény és feltételek.

Az antalfalvai kir. járásbiróság, mint tlkvi hatóság az 1881 : LX. 144. és 146. §-ai alapján Poroszkay Béla ügyvéd által képviselt Oppova községe végrehajtató javára 99 kor. 68 fill. tőke, ennek 1907. évi junius hó 22-ik napjától számitandó 5% kamatai, ezuttal 16 korona 45 fillérben megállapitott, és a felmerülendő költségek behajtása céljából Gruin Ráda oppovai lakos ellen az antalfalvai kir. jár. biróság területéhez tartozó, Oppova község határában fekvő és az oppovai 1800. számu tljkvben felvett:

1. 1 d. 86. hrsz. 1 h. II. o. szántóra 308 kor.;

2. 2 d. 86. hrsz. 1 h. 400 □öl kaszálóra 372 kor. becsárban és pedig C 1. sz. a. Gruin Mita javára az 1 d. 86. hrsz. 1 h. szántóra bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog fentartásával az árverést elrendeli.

A nyilvános árverés Oppova községházánál **1909. évi április 5-ik (öt) napjának délelőtti 9 órájakor** fog megtartatni a következő ugy a tlkvi hivatalban, mint Oppova községházában kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Az árverés alá kerülő ingatlanok közül a házbéradó alá eső ingatlan az árverési hirdetményben megállapitott kikiáltási ár felénél, a többi ingatlan pedig a kikiáltási ár $^2/_3$-ánál alacsonyabb áron el nem adható.

2. Az árverezni szándékozók az 1908: XLI. t.-c 21. §-ának 2-ik bekezdésében felsorolt jogosultak kivételével tartoznak az árverés alá kerülő ingatlanok kikiáltási árának 20%-át, vagyis 61 korona 60 fillért és 54 korona 40 fillért készpénzben vagy a kormány által ovadékképesnek nyilvánitott és az 1881 : LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy pedig annak a bíróságnál birói letétbe történt előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü letéti elismervényt átszolgáltatni

3. Az, aki az árverés alá bocsátott ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles a kikiáltási ár %-a szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi %-áig azonnal kiegésziteni; ha pedig ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, igérete figyelmen kivül marad s az 1908 : XLI. t.-c. 25. §-ának 2. bekezdésében foglalt rendelkezésének megfelelően haladéktalanul folytatandó árverésben részt nem vehet.

Antalfalva, 1908. évi január 15.

Varga,
kir. aljárásbiró.

52/1909. sz. 260—3.3

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye párdányi járásához tartozó Dinyás községben lemondás folytán megüresedett községi **szülésznői állásra** ezennel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak mindazok, akik az állást elnyerni óhajtják, hogy szülésznői oklevéllel és erkölcsi bizonyitvánnyal felszerelt kérvényeiket **f. évi márc. 31-ig** Dinyás község elöljáróságánál annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A községi szülésznő javadalmazása: 1. Évi fizetés 300 kor. 2. Szüléseknél való közremüködésért 2 kor. Igazolt szegényektől ezen dij nem követelhető.

Pályázóktól a magyar nyelv mellett a szerb nyelv birása okvetlenül megkivántatik. A választás f. évi április hó 3-án fog Dinyás községházánál megtartatni.

Dinyás, 1909. évi március hó 7.

Az elöljáróság.

Az Arpád-utcai 637/15. sz. házban több kisebb és nagyobb

lakás

azonnal kiadó.

Tudakozódni e lap kiadóhivatalában lehet.

14—x.29

HÁZELADÁS.

Deák Ferenc-u. 7. sz. a. levő házamat előnyös fizetési feltételek mellett eladom. A ház áll 8 szobából, kényelmes mellékhelyiségekkel, villanyvilágitással s nagyon szépen parkirozott udvarral.

SOLYMOSSYNÉ BRÁJJER MÁRIA.

35—x.29

UJ BOR

literje 26 krajcár.

dr. Brájjer Lajos szőllőjéből.

Kapható: Zápolya-utca I. sz. (a házmesternél).

34—x.40

GYÁROSOKNAK, KERESKEDŐKNEK ÉS IPAROSOKNAK SAJÁT ÉRDEKÜK,

hogy gyártmányaikat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék. — A hirdetések 1900. évi julius hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét.

HIRDETÉSEK FELVÉTETNEK A „TORONTÁL“ KIADÓHIVATALÁBAN.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.